

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 59/05

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť V. Š., bytom P., zastúpeného advokátom JUDr. J. Z., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Okresného súdu Nitra z 27. novembra 2003 č. k. 10 C 227/01-187 a Krajského súdu v Nitre z 26. mája 2004 č. k. 7 Co 48/2004-216, a takto

rozhodol:

Sťažnosť V. Š. odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2005 doručená sťažnosť V. Š., bytom P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta, že rozsudkami Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) z 27. novembra 2003 č. k. 10 C 227/01-187 a Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) z 26. mája 2004 č. k. 7 Co 48/2004-216 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Sťažovateľ odôvodnil sťažnosť najmä tým, že okresný súd použil opätovne cirkevné právo, ak oznámenie o cirkevnom treste, suspenzii, považoval za zrušenie pracovného pomeru podľa Zákonníka práce, hoci podľa názoru sťažovateľa takýto trest nemá nič spoločné s rozviazaním pracovného pomeru podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a uvalením cirkevných trestov nemožno upravovať pracovnoprávne vzťahy v Slovenskej republike. V odvolaní sťažovateľ poukázal na to, že cirkevný trest uložil inštitút cirkvi bez právnej subjektivity. Podľa názoru sťažovateľa sa odvolací súd práve touto námietkou nezaoberal a nevzal do úvahy to, že list vydal len Biskupský úrad v Nitre, ktorý nemá právnu subjektivitu.

Sťažovateľ tvrdí, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy bolo porušené tým, že všeobecné súdy použili cirkevné právo a nesprávne aplikovali rozhodnutie cirkevného orgánu, čím porušili § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd môže odmietnuť sťažnosť aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd uvádza, že zásadne nie je oprávnený ani povinný preskúmavať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní obyčajných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04, II. ÚS 231/04). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal. V takom prípade ústavný súd považuje sťažnosti za zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Zjavná neopodstatnenosť teda znamená, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistí žiadnu reálnu možnosť porušenia základného práva alebo základnej slobody napadnutým rozhodnutím, prípadne postupmi, ktoré mu predchádzali v konaní pred všeobecnými súdmi.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že všeobecný súd v konaní vychádzal zo záväzného právneho názoru ústavného súdu a sťažnosťou sa namieta také rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré taký záväzný právny názor ústavného súdu objektívne podľa textu odôvodnenia rešpektovalo.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej

republiky. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napríklad IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.

Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma.

Sťažovateľ tvrdí, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy bolo teda porušené tým, že všeobecné súdy použili cirkevné právo a nesprávne aplikovali rozhodnutie cirkevného orgánu. Z obsahu odôvodnenia okresného súdu vyplýva (s. 5), že okresný súd sa riadil záväzným právnym názorom ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 64/00, v ktorom sa uviedlo, že vec treba posudzovať podľa Zákonníka práce.

Okresný súd považoval suspenziu z 18. augusta 1994 za úkon podľa Zákonníka práce, ktorý znamenal okamžité zrušenie pracovného pomeru, pričom vychádzal z obsahu a účinkov takého úkonu. Vzhľadom na to, že neplatnosť takého skončenia pracovného pomeru sťažovateľ mohol uplatniť len do 19. októbra 1994 a neurobil tak, bola žaloba o určenie, že jeho pracovný pomer trvá, zamietnutá ako neopodstatnená.

Krajský súd tento rozsudok potvrdil ako vecne správny a prevzal skutkové a právne závery okresného súdu s čiastočným pozmenením právnych záverov týkajúcich sa povahy žaloby sťažovateľa, ktoré však nemali vplyv na vecnú správnosť prvostupňového rozsudku. Odvolací súd dodal, že nie sú pochybnosti o tom, že suspenziu urobil cirkevný orgán s právnou subjektivitou a pomerne rozsiahlo vysvetlil tento svoj právny záver. Krajský súd zdôraznil, že pri rozhodovaní tejto veci považoval cirkevné právo - v súlade s právnym názorom ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 64/00 - za súčasť skutkovej

stránky veci, a nie aj právnej stránky veci. V spojitosti s rozviazaním pracovného pomeru sťažovateľa odvolací súd usúdil, že nie je významné zaoberať sa otázkou odňatia štátneho súhlasu.

Podľa názoru ústavného súdu, ktorý vychádzal z obsahu odôvodnení okresného súdu a krajského súdu, sťažovateľ neuviedol žiadny ústavne akceptovateľný argument na to, aby bolo možné preskúmať spojitosť medzi napadnutými rozsudkami okresného a krajského súdu a postupom, ktorý im predchádzal, a napokon aj ich dôvodmi a označeným základným právom na súdnu ochranu. Ústavný súd takú spojitosť nezistil ani po preskúmaní napadnutých rozsudkov, ktoré sa navyše opierali o právny názor ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 64/00.

Sťažovateľ ďalej namietal, že súdy, najmä krajský súd, sa nevenovali jeho námietkam, ktoré uviedol v odvolaní so zreteľom na nedostatok právnej subjektivity cirkevného orgánu, ktorý rozhodol o jeho suspenzii a doručil mu oznámenie o nej.

Ústavný súd v súlade so stabilnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (pozri najmä rozhodnutie sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd poukazujúc na odôvodnenia rozsudkov okresného súdu a krajského súdu je toho názoru, že oba rozsudky obsahujú dostatok odpovedí na dôvody žaloby a odôvodnenie odvolania.

Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

O rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 227/01-132 ústavný súd nerozhodoval napriek tomu, že ho v návrhu na rozhodnutie sťažovateľ uviedol. Tento rozsudok, ako to uvádza sám sťažovateľ, ku dňu podania sťažnosti neexistoval, pretože bol 14. mája 2003 zrušený odvolacím súdom.